

Државната комисија за жалби по јавни набавки во состав: Маја Малахова – претседател, Елита Шуки – заменик претседател, Сузана Раваноска – член, м-р Мишо Василевски – член и Томо Томовски – член, врз основа на член 200 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – Трговец поединец за вештачења и процена Д-р Анастас Ѓорѓи Џуровски ТП Ресен, наш бр.09-58/1 од 24.01.2018 година, изјавена против Одлуката за избор на најповолни понуди бр.05-176/1 од 16.01.2018 година, донесена по Огласот за Барање за прибирање на понуди бр.05-1750/4/2017, за набавка на услуги – вршење на процена од овластен проценувач, на договорниот орган Општина Кочани, врз основа на член 220 став (1) алинеја 4 и став 3 и 4 и член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки (Службен весник на Република Македонија бр.27/2015, бр.78/2015, 192/2015, бр.27/2016, бр.120/2016 и бр.165/2017), на 7<sup>-та</sup> Седница одржана на ден 07.02.2018 година го донесе следното:

## РЕШЕНИЕ

**1. Жалбата** на жалителот Трговец поединец за вештачења и процена Д-р Анастас Ѓорѓи Џуровски ТП Ресен, изјавена против Одлуката за избор на најповолни понуди бр.05-176/1 од 16.01.2018 година, донесена по Огласот за Барање за прибирање на понуди бр.05-1750/4/2017, за набавка на услуги – вршење на процена од овластен проценувач, на договорниот орган Општина Кочани, **СЕ УВАЖУВА.**

**2. СЕ УКИНУВА** Одлуката за избор на најповолни понуди бр.05-176/1 од 16.01.2018 година, **за дел 4** донесена по Огласот за Барање за прибирање на понуди бр.05-1750/4/2017, за набавка на услуги – вршење на процена од овластен проценувач, на договорниот орган Општина Кочани **и предметот се враќа на повторно постапување.**

**3. Се задолжува договорниот орган** на жалителот да му ги надомести трошоците на жалбената постапка во висина од 250,00 денари на име административна такса и надомест за водење на постапка во висина од 6.150,00 денари, **во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.**

**4. Договорниот орган е должен** да постапи по решението на Државната комисија, во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапката за доделување на договор за јавна набавка согласно со Законот за јавните набавки.

**5. Решението** на Државната комисија за жалби по јавни набавки е **конечно**.

### ***Образложение***

Економскиот оператор Трговец поединец за вештачења и процена Д-р Анастас Ѓорѓи Џуровски ТП Ресен, изјавил жалба против Одлука за избор на најповолни понуди бр.05-176/1 од 16.01.2018 година, донесена по Огласот за Барање за прибирање на понуди бр.05-1750/4/2017, за набавка на услуги – вршење на процена од овластен проценувач, на договорниот орган Општина Кочани, бидејќи смета дека договорниот орган сторил суштествени повреди на постапката како и дека погрешно го применил материјалното право и предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки да ја уважи жалбата, да ја укине одлуката за избор, предметот да го врати во фаза на повторна евалуација како и да го задолжи договорниот орган со трошоците на постапката.

Во одговорот на жалбата бр.05-176/3 од 29.01.2018 година, договорниот орган Општина Кочани наведува дека жалбата е неоснована, поради што предлага истата да се одбие.

Државната комисија за жалби по јавни набавки во текот на жалбената постапка ги изведе писмените докази и тоа: жалбата, одговорот на жалбата доставен од страна на договорниот орган, одлуката за јавна набавка, огласот, тендерската документација, записникот од отворањето на понудите, понудите на понудувачите, извештаите за текот на е-аукциите, извештајот од спроведена постапка, одлуката за избор на најповолни понуди, како и останатата документација приложена во предметот, при што врз основа на член 220 став (1) алинеја 4 од Законот за јавните набавки најде:

***Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.***

***Жалбата е основана.***

Од увидот во доставените списи на предметот и испитувајќи ги жалбените наводи, Државната комисија за жалби по јавни набавки ја утврди следната фактичка состојба:

Договорниот орган Општина Кочани спровел постапка за јавна набавка со Оглас за Барање за прибирање на понуди бр. 05-1750/4/2017, за набавка на услуги – вршење на процена од овластен проценувач, за која што претходно донел Одлука за јавна набавка бр.05-1750/2 од 14.12.2017 година. Огласот за јавната набавка бил објавен на ЕСЈН. Предметот на набавката бил делив на 5 (пет) делови, постапката се спроведувала со користење на електронски средства преку ЕСЈН и било предвидено да заврши со спроведување на е-аукција. Договорниот орган во тендерската документација предвидел дека како критериум за избор ќе се користи најниска цена, а од понудувачите било побарано да достават Изјава за независна понуда и Изјава за сериозност на понудата.

До крајниот рок за поднесување на понудите определен во огласот 22.12.2017 година, до договорниот орган пристигнале 11 (единаесет) понуди, кои биле отворени од Комисијата за јавни набавки за што бил составен Записник од отворањето на понудите од 22.12.2017 година. Комисијата за јавни набавки на договорниот орган извршила проверка на комплетноста и валидноста на пристигнатите понуди, како и проверка на тоа дали понудувачот се наоѓа на негативна референтна листа, при што прифатливите понудувачи ги поканила за учество на е-аукција односно поднесување на конечна цена за соодветните делови кое се одржало на ден 05.01.2018 година. Врз основа на извештаите од текот на е-аукцијата, извештајот од поднесување на конечна цена и Извештајот од спроведена постапка, Комисијата за јавни набавки до одговорното лице на договорниот орган поднела предлог за дел 1, дел 2 и дел 3 да како најповолна да биде избрана понудата на економскиот оператор „СИНОПСИС“ ДООЕЛ Скопје а за дел 4 и дел 5 понудата на економскиот оператор „МЕТОДА ПЛУС“ ДООЕЛ Кавадарци. Предлогот бил прифатен и била донесена Одлуката за избор на најповолни понуди бр.05-176/1 од 16.01.2018 година.

Незадоволен од донесената Одлука за избор на најповолни понуди бр. 05-176/1 од 16.01.2018 година, жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор Трговец поединец за вештачења и процена Д-р Анастас Ѓорѓи Џуровски ТП Ресен.

Постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, Државната комисија го утврди следното:

Жалителот во жалбата наведува дека договорниот орган со донесувањето на одлуката за избор сторил суштествени повреди на постапката како и дека погрешно го применил материјалното право. Имено, во известување за избор на најповолна понуда било наведено дека понудата на жалителот била отфрлена поради формални недостатоци на понудата и истата не била предмет на понатамошна евалуација. Имено, Комисијата констатирала дека понудата не била потпишана со валиден дигитален сертификат, односно била потпишана со дигитален сертификат издаден на физичко лице. Во известувањето било наведено дека носителот на дигиталниот сертификат со кој се потпишуваат документите кои се составен дел на понудата задолжително треба да биде овластениот потписник на правното лице (економскиот оператор) или лице ополномоштено од овластениот потписник. Дигиталниот сертификат треба да биде издаден на правното лице од регистриран издавач на дигиталните сертификати (Брошура-Општи и технички препораки при користење на ЕСЈН за економски оператори и договорни органи, издадена од Бирото за јавни набавки). Жалителот смета дека комисијата погрешно ја утврдила фактичката состојба и прашува дали согласно толкувањето на договорниот орган и одлуката за избор е невалидна затоа што на истата стоел потписот на градоначалникот како физичко лице. Исто така комисијата погрешно го применила материјалното право од причина што жалителот е трговец поединец согласно член 12 став 1 од Законот за трговски друштва кој гласи: „трговецот-поединец е физичко лице кое, во вид на занимање, врши некоја од трговските дејности определени со овој закон“. Жалителот објаснува дека како трговец поединец поседува сертификат за потпис кс плус издаден од Македонски телеком со кој ги потпишал сите документи на понудата, односно дека од неговата тековна состојба се гледало дека истиот е и овластено лице на понудувачот. Тоа според жалителот е суштествена повреда на постапката и погрешна примена на материјалното право. Согласно член 2 точка 8 од Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис - потписник е лице кое во свое име или во име за друго правно или физичко лице кое го застапува, направи електронски потпис, односно се потпише. Цитираната брошура Општи и технички препораки при користење на ЕСЈН за економски оператори и договорни органи, издадена од Бирото за јавни набавки содржи препораки, но не упатувало кој и во кое својство ја потпишува понудата што е регулирано со Законот за јавните набавки. Согласно наведеното, жалителот предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки да ја уважи жалбата, да ја укине оспорената одлука и предметот да го врати во фаза на повторна евалуација како и да го задолжи договорниот орган со трошоците на постапката.

Во одговорот на жалбата договорниот орган дава хронолошки тек на постапката и наведува дека жалбата е неоснована. Имено, при евалуацијата на понудата на жалителот кој поднел понуда за дел 1 и дел 5, Комисијата констатирала дека електронскиот потпис со кој била потпишана понудата и изјавите бил издаден на физичко лице, никаде не се споменувало името на фирмата која се јавува како понудувач, а истиот бил издаден од Македонски Телеком. Комисијата се посомневала во врска со валидноста на електронскиот потпис поради тоа што била добиена уште една понуда од Трговец поединец, која била потпишана со електронски потпис издаден од истиот издавач - Македонски Телеком, но за споредба, електронскиот потпис на другиот понудувач - Трговец поединец го содржел името и презимето на одговорното лице, но и називот на фирмата. Во електронскиот потпис на жалителот недостигал делот кој ја идентификува организациската единица - оу. Поради тоа, соработникот за поддршка и прибирање на документација за водење на постапки за јавни набавки кој ја подготвувал тендерската документација, на 25.12.2017 година, се обратил преку електронска пошта до Бирото за јавни набавки со објаснување на потписот на жалителот, како и споредба на електронски потпис на уште еден понудувач, исто така трговец поединец чијшто електронски потпис гласел на фирмата, за консултација дали оваа понуда треба да продолжи во понатамошна евалуација. Од Бирото за јавни набавки бил добиен одговор во кој било наведено дека согласно Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис сертификат е потврда во електронски облик со кој се потврдува врската меѓу податоците за проверка на електронски потпис со одредено лице, носителот на сертификатот и идентитетот на тоа лице. Со видовите сертификати кои се издаваат од страна на овластените издавачи на сертификати во Република Македонија - КИБС и Телеком се прави дистинкција помеѓу физички лица (за приватна употреба) и правни лица (професионална употреба). Преку сертификат за физичко лице не може да се утврди правното лице кое стои зад понудата. Поради тоа, во постапките за доделување на договори за јавни набавки, исклучиво се користат сертификати за професионална употреба, затоа што само преку нив се потврдува врската помеѓу носителот на сертификатот и правното лице - понудувачот. Комуникацијата во постапките за јавни набавки се одвива помеѓу економскиот оператор (како правно лице) и договорниот орган, освен во случај кога економски оператор или понудувач е самото физичко лице. Отфрлениот понудувач бил Трговец поединец кој врши трговска дејност во согласност со Законот за трговските друштва и за него важат одредбите од истиот закон. Согласно член 14 од Законот за трговски друштва "(1) Трговецот- поединец се запишува во трговскиот регистар кај судот според местото во коешто ја врши дејноста. Во пријавата за упис се наведуваат: 1) името и презимето, единствениот матичен број на граѓанинот (во натамошниот текст: ЕМБГ) и

местото на живеење; 2) фирмата под којашто ќе се врши дејноста; 3) седиштето од каде што ќе се врши дејноста и 4) предметот на работење, а согласно член 15 од истиот закон фирмата на трговецот - поединец ги содржи и неговото лично име, татковото име и презиме како и ознаката „ТП“, што значи Трговецот-поединец врши трговска дејност, има фирма и работи под неа и истиот се запишува во трговскиот регистар. Договорниот орган објаснува дека во конкретниот случај понудата не била поднесена од Анастас Џуровски како физичко лице, туку од "Трговец поединец за вештачење и процена д-р Анастас Горѓи Џуровски ТП Ресен" и дигиталниот сертификат требало да го содржи и називот на фирмата. Согласно наведеното, понудата на жалителот била отфрлена поради формални недостатоци и не била предмет на понатамошна евалуација. Во однос на забелешката на жалителот дека е цитирана Брошурата-Општи и технички препораки при користење на ЕСЈН за економски оператори и договорни органи, издадена од Бирото за јавни набавки, наведува дека договорните органи ја користеле истата поради тоа што е изготвена од Бирото за јавни набавки за правилно користење на ЕСЈН и правилна работа со апликацијата од страна на крајните корисници и содржи општи и технички препораки при користење на ЕСЈН во која детално е објаснет начинот на користење на апликацијата од технички аспект како и препораки при дигитално потпишување на документите. Земајќи ја предвид утврдената фактичка состојба врз основа на приложените докази и документи, договорниот орган смета дека правилно постапил кога при евалуацијата на понудите понудата од жалителот ја отфрлил поради формални недостатоци. Согласно наведеното, договорниот орган предлага Државната комисија за жалби по јавни набавки жалбата на жалителот да ја одбие како неоснована.

Државната комисија постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 211 од Законот за јавните набавки, а врз основа на доказите приложени во предметот од спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на економскиот оператор Трговец поединец за вештачења и процена Д-р Анастас Горѓи Џуровски ТП Ресен е основана.

Државната комисија за жалби по јавни набавки не го прифати жалбениот навод според кој договорниот орган сторил повреда на Законот за јавните набавки кога во постапката на евалуација понудата на жалителот ја отфрлил поради формални недостатоци на понудата. Имено, Државната комисија за жалби по јавни набавки со увид во електронскиот ситем за јавни набавки (ЕСЈН) утврди дека електронскиот потпис со кој била потпишана понудата на жалителот и дадените изјави се однесуваат на физичко лице при што не е наведено и името на економскиот оператор (фирма) кој се јавува како понудувач

со што договорниот орган правилно постапил кога понудата од жалителот не ја евалуирал.

Постапувајќи по службена должност согласно член 211 од Законот за јавните набавки, Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека договорниот орган при евалуацијата на понудата на „МЕТОДА ПЛУС“ ДООЕЛ Кавадарци за дел 4 од предметната постапка за јавна набавка сторил битна повреда од член 210 став 1 алинеја 6 на Законот за јавните набавки. Имено, Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека кон понудата на наведениот понудувач за дел 4 не е доставена важечка лиценца за вршење на работи на проценка од областа на информатичката технологија согласно точка 11.2 потточка 11.2.1 од тендерската документација, со што неговата понуда била неприфатлива.

Имајќи го предвид наведеното, Државната комисија за жалби по јавни набавки одлучи да ја уважи жалбата и да го врати предметот на повторно постапување на договорниот орган по што истиот ќе донесе правилна и законита одлука.

Согласно член 2 од Законот за јавните набавки е утврдено: „Со овој закон особено се обезбедува: -конкуренција меѓу економските оператори, -еднаков третман и недискриминација на економските оператори, -транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки и - рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување договори за јавна набавка.“.

Во член 3 точка 11 и точка 24 од Законот за јавните набавки е утврдено дека: 11. „Тендерска документација“ е збир на документи, информации и услови кои претставуваат основа за изготвување, доставување и оценување на пријавата за учество, односно понудата“, 24. „Прифатлива понуда“ е понуда која е поднесена во утврдениот рок и за која е утврдено дека во потполност ги исполнува сите барања од тендерската документација и техничките спецификации и одговара на сите критериуми, условите и евентуалните барања за способноста на понудувачите.“.

Во член 32 став (1) од Законот за јавните набавки е утврдено: „(1) Договорниот орган е должен во тендерската документација да ги наведе

барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за доделување на договор за јавна набавка.“

Согласно член 58 од Законот за јавните набавки: „(1) Средствата што се применуваат за електронска комуникација, како и нивните технички карактеристики, не смеат да бидат дискриминирачки и мораат да бидат достапни до секој економски оператор и да бидат компатибилни со информатичките и комуникациските технологии што се во општа употреба. (2) Ако документите се доставуваат со користење на електронски средства, се применуваат прописите со кои се уредува електронскиот потпис.“

Во член 140 став (3), (4), (7) и (8) од Законот за јавни набавки е наведено: „(3) Комисијата задолжително бара од понудувачите да ги појаснат или дополнат документите за утврдување способност во рокот од ставот (2) на овој член. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. (4) Никакви промени во техничката и финансиската понуда не смеат да се бараат, нудат или да се допуштаат од страна на комисијата, освен појаснување на понудата по претходно писмено барање на комисијата и исправка на аритметички грешки. (7) Неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира. (8) Евалуацијата на понудите се врши исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација и објавени во огласот за доделување на договорот за јавна набавка.“

Согласно член 210 став (1) алинеја 6, 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „Битни повреди на законот во постапките за доделување на договор за јавна набавка се, ако: - се сторени битни пропусти кои се однесуваат на евалуацијата на понудите, - е извршен избор на понуда која не е најповолна и - е извршен избор на неприфатлива понуда.“

Во член 211 од Законот за јавните набавки е наведено: „Во постапката за правна заштита Државната комисија постапува во границите на жалбените наводи, а по службена должност и во поглед на битните повреди пропишани во член 210 од овој закон.“



Со оглед на фактот што жалителот успеал во постапката, трошоците на постапката за правна заштита ќе му бидат надоместени, согласно со член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

**Упатство за правно средство:** Согласно член 230 од Законот за јавните набавки и член 20 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.09-58/7  
07.08.2018 год.  
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,  
Маја Малахова**

Доставено до:

- Архива,
- Анастас Џуровски, ул.Борис Кидрич бр.115 7310 Ресен
- Општина Кочани, ул.Раде Кратовче бр.1, 2300 Кочани